

FinnOA-työryhmän kokous muistio

Aika: tiistai 6.2.2006 klo 14-16

Paikka: Helsingin yliopisto, hallintorakennus, 1. kerroksen neuvotteluhuone

Osallistujat: Eeva-Liisa Aalto (TSV)
Bo-Christer Björk (Hanken, puheenjohtaja)
Turid Hedlund (Hanken)
Kristiina Hormia-Poutanen (HYK)
Jyrki Ilva (HYK)
Esa-Pekka Keskitalo (HYK)
Kalle Korhonen (HY, sihteeri)
Kimmo Koskinen (HY)
Claus Montonen (HY)
Annikki Roos (KTL)
Sinikka Sipilä (Suomen kirjastoseura)
Jani Stenvall (HYK)
Pirjo Sutela (VTT)
Rita Voigt (TKK)

1. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

2. Lehtiasiat

- Lehtityöryhmä järjestää seminaarin suomalaisten open access – lehtien tilanteesta 5.5. Helsingin yliopiston Arppeanum-salissa. Työnimi on *Kotimaiset lehdet verkkoon - millä ehdoilla?* Puhujina mm. Juhani Keinonen (TSV:n lehtijaosto), J.-P. Timonen (Kopiosto), Tapio Onnela (Ennen & nyt), paneelikeskustelun vetäjänä Markku Löytönen (HY). FinnOA:sta puhujina tai panelisteina Eeva-Liisa Aalto, Turid Hedlund, Jyrki Ilva ja Kalle Korhonen.

3. Kansainvälinen kehitys

- Claus Montonen kertoi CERNissä joulukuussa pidetystä avointa julkaisemista hiukkasfysiikan alalla käsitelleestä kokouksesta. (<http://indico.cern.ch/conferenceDisplay.py?confId=482>). CERNin tavoitteena on hiukkasfysiikan tutkimustulosten, eritoten tulevan LHC-kiihdyttimen tuottamien tulosten, avoin saatavuus. CERN on perustanut työryhmän, jonka maaliskuun loppuun mennessä on tehtävä ehdotus sponsoripohjaisen OA-julkaisujärjestelmän aikaansaamiseksi. Todennäköinen tulos on yhden tai useamman fysiikan nykyisen ykköslehden muuttuminen OA-pohjaiseksi.

Työryhmän kireä aikataulu ei mahdollista fysiikan julkaisujärjestelmän perusteellisempaa uudistamista tällä kertaa.

- Rita Voigt kertoi Amsterdammassa tammikuussa järjestetystä väitöskirjojen verkkojulkaisemista käsitelleestä kokouksesta. Kokouksessa pohdittiin mm. sitä, onko järkevää rakentaa yhteistä eurooppalaisten väitöskirjojen hakupalvelua. Seminaarista on kuvaus uudessa *Ariadne*-lehdessä (<http://www.ariadne.ac.uk/issue46/e-theses-rpt>). Rita Voigt teki ennen kokousta perusteellisen kartoituksen väitöskirjojen verkkojulkaisemisen tilanteesta Suomen korkeakouluissa. Hän osallistuu myös alan maailmankonferenssiin Université Lavalissa Québecissä kesäkuussa (<http://www6.bibl.ulaval.ca:8080/etd2006/pages/index.jsf>).

4. Pohjoismainen yhteistyö

- Huhtikuussa järjestetään Lundissa *Third Nordic Conference on Scholarly Communication*, johon osallistuu myös moni FinnOA:n jäsen. (<http://www.lub.lu.se/ncsc2006/>)

5. Kansalliset kirjastojärjestelmät

- Kristiina Hormia-Poutanen kertoi MetaLib-portaali ohjelmistoon hankitusta MetaIndex-palikasta, joka mahdollistaa myös Nellissä OAI-PMH-standardin mukaisen kuvailutietojen haravoinnin.

6. Julkaisuarkistotyöryhmä

- Julkaisuarkistotyöryhmä kokoontuu seuraavan kerran 9.2.2006.

7. Opetusministeriön myöntämä määräraha Open access –toiminnan edistämiseksi Suomessa vuodelle 2006

- Aiheesta keskusteltiin laajasti kokousta varten laadittujen suunnitelmien pohjalta. Keskustelussa pidettiin tärkeänä, että nyt panostetaan kolmeen osa-alueeseen: tiedotukseen, julkaisuarkistojen kehittämisen koordinointiin ja lehtien julkaisualustan luomiseen TSV:lle open source –ohjelmiston avulla. Lisäksi panostetaan julkaisujen pitkäaikaissäilytykseen. Tässä vaiheessa julkaisuarkistojen perustamisessa keskitytään palvelemaan yliopistoja ja tutkimuslaitoksia, koska resurssit ovat rajalliset ja rahoitus on käytettävä kuluvan vuoden aikana. Kokonaisuutena hanke tukee jo tähän asti hyvin toiminutta FinnOA:n julkaisuarkistotyöryhmän piirissä tapahtunutta yhteistyötä. Julkaisuarkistojen koordinaattoriksi on lupautunut Rita Voigt ja tiedottajaksi Kalle Korhonen. TSV on esittänyt suunnitelman oman osuutensa käytöstä.
- Hanketta koordinoi johtoryhmä, johon valittiin puheenjohtajan esityksen mukaisesti Eeva-Liisa Aalto, Bo-Christer Björk, Turid Hedlund, Kristiina Hormia-Poutanen, Claus Montonen ja Ari Muhonen (TKK).

**Open Access-julkaisemisen edistäminen Suomessa
Toimintasuunnitelma 2006 (luonnos 3.2.)
KHP:n luonnoksen pohjalta Kalle Korhonen ja Rita Voigt**

Toiminta-alue	Tehtävä	Tulos 2006
OHJAUSRYHMÄ (E.-L. Aalto, B.-C. Björk, T. Hedlund, K. Hormia- Poutanen, C. Montonen, A. Muhonen)	Hankkeen ohjaus ja seuranta Osaprojektien yhteistyön koordinointi	
TIEDOTUS Kalle Korhonen OA - yleensä Julkaisuarkistot Tekijänoikeudet Metadata Pilotit	Tiedotus päättäjille ja rahoittajille – tiedotusverkoston luominen Tiedotus tutkijoille ja vuorovaikutuksen aikaansaaminen Tiedotus kirjastoille Hyvistä kokemuksista tiedottaminen FinnOA-tiedotus (WWW)	Päättäjät ja rahoittajat ovat saaneet ajantasaista tietoa OA- toiminnasta yleensä; julkaisuarkistoista; tekijänoikeuksista; tilanteesta Suomessa Tiedotuskanavat määriteltä Korkeakoulut ja tutkimuslaitokset ovat saaneet tietoa toiminnassa olevista julkaisuarkistoista (best practices) oman päättökäntönsä tueksi OA-tietämys Suomessa on lisääntynyt

<p>JULKAISUARKISTOJEN KOORDINOINTI Rita Voigt</p>	<p>Nykytilanteen kartoitus ja toimenpide- ehdotukset</p> <p>Osaamisen jakaminen (tietokantojen OAI-PMH- yhteensopivuus ja tekniset vaihtoehdot, metadatastandardit)</p> <p>Parhaat käytännöt</p> <p>Paikallisen toiminnan tuki</p>	<p>Kohderyhmänä v. 2006 yliopistot, kansalliskirjasto, muutama tutkimuslaitos</p> <p>Uusia julkaisuarkistoja on perustettu tai päätös perustamisesta on tehty</p> <p>Julkaisuarkistoja ylläpitävien tahojen yhteistyö on käynnistynyt</p> <p>Julkaisuarkistoverkosto alkaa organisoida paikallisten arkistojen tukea</p> <p>Tietämys julkaisuarkistoista on lisääntynyt Suomessa</p>
<p>KANSALLISKIRJASTO JA AVOIMET JULKAISUARKISTOT N.N.</p>	<p>Kansalliset palvelut – pitkäaikaissäilytyksen varmistaminen; standardien tuki</p>	<p>Kansalliskirjaston tehtävät julkaisuarkistoverkostossa määritelty</p> <p>Julkaisuarkistoarkkitehtuuri kuvattu (kartta)</p> <p>Julkaisuarkistojen joustava käyttö mm. Nellin kautta</p>
<p>KOTIMAISET TIEDELEHDET N.N.</p>	<p>Open Source julkaisualustan toteutus pilottina</p> <p>Tiedotus</p>	<p>Julkaisualusta kotimaisille tiedelehdille käytettävissä Tieteelliset seurat tyytyväisiä asiakkaita Alustan ylläpidosta sovittu</p>